

дозволяють найбільш оптимально визначити правовий статус ВНЗ як суб'єктів адміністративних правовідносин у сфері вищої освіти, відносимо: принципи, цілі та завдання діяльності вищих навчальних закладів; компетенцію вищих навчальних закладів; юридичну відповідальність вищих навчальних закладів. З'ясовано, що компетенція вищих навчальних закладів, зміст якої становить комплекс законодавчо визначених адміністративних прав та адміністративних обов'язків, не має єдиного обсягу і може суттєво відрізнятися залежно від типу та виду ВНЗ, ступеня його автономії, напряму та сфери діяльності, а також відповідно до інших обставин – ступеня залучення до державного механізму публічного управління, його ролі в реалізації конкретних напрямків у діяльності органів виконавчої влади та ін.

УДК 347.2 (043.2)

Гурарій Д. Ю., студент магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Троцюк Н. В., к.ю.н.

ГРОШІ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

Гроші є особливим об'єктом цивільного права, що зумовлено їх функціями, способами забезпечення та сферою правового регулювання.

У спеціальних юридичних словниках гроші характеризуються як один з об'єктів цивільних прав. Головна особливість грошей полягає у тому, що вони, будучи загальним еквівалентом, можуть замінити собою майже будь-який об'єкт майнових відносин, що мають сплатний характер. У цивільному праві гроші, як і цінні папери, визнаються окремим різновидом речей, причому різновидом родових, замінних речей [1, с. 154].

Гроші у цивільно-правовому розумінні, це благо, стосовно якого між суб'єктами виникають цивільні правовідносини, тобто цивільні права та обов'язки.

Говорячи про юридичну природу грошей як складової частини майна, треба зазначити, що в юридичній науці немає єдиної думки. Одні науковці, серед яких Є. Суханов, трактують гроші як різновид речей, визначених родовими ознаками, інші розуміють гроші як самостійний вид матеріальних благ поряд із речами [2, с. 63–64].

На законодавчому рівні гроші набувають значення об'єктів цивільних прав. Так, згідно ст. 177 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), об'єктами цивільних прав є речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні і

нематеріальні блага [3].

Таким чином, проаналізувавши дану статтю, можна зробити висновок, що гроші є благом, стосовно якого між суб'єктами цивільного права виникають відносини, які становлять предмет цивільно-правового регулювання [4, с. 214]. Адже в цивільному обороті гроші своїм призначенням служать загальним знаряддям обміну. Кожен господарюючий суб'єкт має можливість в обмін на гроші отримати майнове благо, яке власник цього блага згоден йому надати. Але ця можливість носить фактичний, а не юридичний характер: грошовий знак не є ордером на товар, не дає своєму власникові права вимагати від держави чи приватної особи надання йому будь-якої майнової цінності.

На думку Н. І. Іванів, основною функцією грошей для цивільного права є їх здатність виступати законним платіжним засобом, тобто універсальним засобом виконання майнових зобов'язань. Це є їхньою специфічною ознакою, яка різнить їх від інших благ визнаних об'єктами цивільних прав [2, с. 65].

Вагомою ознакою об'єктів цивільних прав, в тому числі і грошей, є їх оборотоздатність. На важливість цієї ознаки вказує й її законодавче закріплення в ч. 1. ст. 178 ЦК України [3], де зазначається, що об'єкти цивільних прав можуть вільно відчужуватися або переходити від однієї особи до іншої в порядку правонаступництва чи спадкування або іншим чином, якщо вони не вилучені з цивільного обороту, або не є невід'ємними від фізичної чи юридичної особи. Переконливим видається підхід, за яким оборотоздатність визнається значущою властивістю об'єктів цивільних прав, однак не визначальною рисою всіх об'єктів. Разом із тим, можемо констатувати, що гроші, будучи об'єктом цивільних прав, наділені оборотоздатністю, тобто можуть вільно відчужуватися та вільно перебувають в обороті [5, с. 38].

З вище викладеного можна зробити висновок, що гроші – це виражена у формі банкнот, монет або записів на рахунках грошова одиниця, яка визначена законним засобом платежу та є універсальним еквівалентом та мірою вартості всіх інших об'єктів цивільних прав, що носять оплатний характер. Ознаками грошей як об'єктів цивільних прав є: 1) гроші існують передусім як економічне явище, яким є грошова одиниця, що має ідеальний характер; 2) об'єктивізація грошей у правовій сфері відбувається шляхом опосередкування їх у формі грошових знаків та записів на банківських рахунках, які набувають значення об'єктів цивільних прав; 3) гроші слугують універсальним еквівалентом та мірою вартості всіх інших об'єктів цивільних прав, що носять оплатний характер; 4) правова значимість грошей полягає у тому, що вони по закону наділені здатністю слугувати засобом погашення зобов'язань у всіх випадках неможливості їх виконання.

Література

1. Цивільне право України: підручник: у 2-х кн. / О. В. Дзера, Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін.; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – Кн. 1 – 720 с.
2. Іванів Н. І. Гроші як об'єкт цивільних правовідносин / Н. І. Іванів // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – 2015. – № 17. – Т. 2. – С. 63–66.
3. Цивільний кодекс України: за станом на 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 48. – Ст. 436.
4. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова, Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право. – 2011. – Т. 1. – 656 с.
5. Даниленко О. В. Щодо поняття грошей у цивільному праві / О. В. Даниленко // Форум права. – 2015. – № 3. – С. 37–44.

УДК 349.2 (043.2)

Дігтяренко Г. В., асистент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗМІСТ ТРУДОВОЇ ФУНКЦІЇ ПРАЦІВНИКА

У теорії трудового права загальновизнаним є поділ умов трудового договору на два види: обов'язкові (необхідні) і факультативні (додаткові).

В науці трудового права панує думка, що обов'язковою для трудового договору є умова про трудову функцію працівника. Трудову функцію ще називають видом роботи.

О. Гевел справедливо звертає увагу на те, що трудова функція має чи не найбільше значення в системі трудових правовідносин, оскільки є своєрідним стрижнем, навколо якого згуртовано всі інші елементи трудових зв'язків (які, власне, й визначаються в змісті трудового договору при встановленні взаємних прав та обов'язків) [1, с. 91].

О. В. Лавріненко, П. Д. Пилипенко слушно наголошують, що серед найбільш дискусійних і складних у науці трудового права було й залишається питання про зміст і структуру трудової функції працівника [2, с. 302; 3, с. 61].

На жаль, у чинному трудовому законодавстві визначення трудової функції немає. Але позитивним моментом на шляху удосконалення трудового законодавства є присвячена їй окрема стаття проекту Трудового кодексу України. В ній, зокрема, йдеться про те, що основна трудова функція працівника визначається у посиланні в трудовому договорі та наказі про прийняття на роботу на одну із передбачених класифікацією професій, що встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань стандартизації. Зміст трудової функції